

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Ivrisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De Præeinentiis & Præcedentiis

**Luca, Giovanni Battista de
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XXXII. Melevitana Seu Valentina Habitus. De nobilitate generosa necessaria ad habitu[m] militu[m] Justitiæ Religionis Hierosolymitanæ quomodo probari debeat, & quatenus juxtà consueta requisita ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

est convincere iudicium respicientium de irrationabilitate juxta universalem praxim, cum hujusmodi notitia, per secretas, ac extrajudiciales informationes haberi soleant, per quas multa scimus, quæ in iudicio probari non possunt, vel quatenus possint, non expedit, ob multam inconvenientiam, quæ exinde aliàs resultaret, ut in terminis aggregationis alicujus presbyteri vel clerici nationalis ad Capitulum seu massam alicujus Ecclesiæ receptitiæ habetur actum in *Reggien. Consortii sub tit. de Canonicis & Capitulo*, ubi de hujusmodi materiis capitularibus, ideoque satis difficile est deducere ad praxim justificationem gravaminis.

Aliud enim est, ubi proviſus in titulum de loco in Collegio, puta de Canonicatu vel Dignitate in Capitulo cum similibus, petit admissionem per necesse sibi debitam de jure, eatenus denegandam, quatenus obſtaret aliqua præſentia inhabilitas, quæ proinde deducenda per viam objecti, ut potè non justificanda ex parte proviſi, cui ſufficit justificare narrativam litterarum, formiter probanda est per opponentem, ut satis frequens & quotidianam habemus in Rota in materia beneficiâ; Aliud verò est agere de admissione non habentis titulum, sed solum certas qualitates, nedum naturales, seu accidentales, quarum verificatio ipsorum admittentium iudicio remissa est, cum tunc non docto, ut dictum est, de odio & irrationabilitate, non videatur aliàs practicabile ut latius in *dicta Reggien. consortii*.

Dicebam verò scribens in causa tanquam Advocatus, dictam quæſtionem, præmissaque omnia extranea videri à calu, quoniam non agebatur de recurſu habito ad ſuperiorem à reiectione facta per universum Collegium vel corpus, ad quod pertinet admittere, vel rejicere, qualis erat casus dictarum decisionum *Bononten*, ac etiam alter in *dicta Reggien. sed* agebatur de denegata propositione in Consilio generali, in quo residet populi seu Civitatis potestas, admittendi, vel reiiciendi, non competens dicto Consilio parvo seu particulari, quod ita sibi assumeret potestatem directè reiiciendi, cum denegatione propositionis.

Quod enim electio ad Magistratus & Decurionatus atque publica Civitatis officia, non spectet ad Magistratum, seu Consilium particulare, seu ad totum populum, vel ad Consilium generale totius populi representativum, quodque aliud sit nominare, aliud velle eligere probat *text. in l. 2. Cod. de Decurionibus lib. 10.* per quem cæteris antiquioribus allegati ita firmant *Avendan. de exequen. mandat. lib. 1. cap. 19. n. 23.* *Aponte de potestate Præreg. tit. de abundantia Crvatis §. 1. n. 6. cum sequen. Capobl. de Baron. tom. 2. c. 72. Rovit. super prag. 2. de Administr. Universitatum*, ubi solum limitat ex contraria consuetudine.

Quodque aliud sit proponere, aliud verò eligere, vel recedere, diversusque sit Magistratus ad quem pertinet convocare & proponere, ab eo, ad quem pertinet determinare probat *text. in d. l. 2. Cod. de Decurion. lib. 10.* ibi, *Magistratus Decurionibus solemniter convocatis nominationem ad certa munia faciant, ubi glos. verbo faciant*, notat, quod electio, non per Magistratum convocantem & nominantem, sed per decuriones convocatos facienda est per *text. in l. 1. §. silent ff. quando appellandum sit*, qui textus benè probat, quod Ordo est ille, qui eligit, non autem præses vel alter qui Ordini proponit, Et quotidie practicamus in Religionibus habentibus quoddam Consilium particulare, *diffinitorium* nuncupatum, ad quod pertinet examinare negotia proponenda in Comitibus seu Capitulo generali seu provinciali, ad quod ut potè universæ Religionis vel provinciæ representativum pertinet ius determinandi, & statuendi.

Et quod ab hujusmodi reiectionibus filiorum vel attinentium Decurionis seu Consiliarii defuncti concedatur appellatio, expressè dispositum habetur in *d. l. 2. Cod. de Decurion. lib. 10. & l. unic. Cod. de potest. ad munera nominan. eod. lib. 10.* & docet quotidiana praxis in Sac. Religione Hierosolymitana, in qua volente aliquo admitti ad habitum militarem iustitiæ, prius illius qualitates & requisita examinantur in Assemblée particulari proprii Prioratus, deinde de hoc agitur in Consilio ordinario, istoque gravante, recurritur ad Consilium completum, à quo etiam appellatur seu recurſus habetur ad Capitulum generale, ac etiam deum ad Summum Pontificem & Sedem Apostolicam, ex iis, quæ habentur in pluribus Melevitanis *hoc eod. tit. & hunc respectivè dicebam esse casum*, quasi quod Consilium particulare, vel secretum comparandum esset Assemblæ, in cuius potestate repositum non est aliquem ab habitu assequutione rejicere.

Verùm reflectendo ad veritatem, termini videbantur similes, quoniam in dicta Religione, cum ut plurimum admittendi sint pueri vel adoleſcentes, in quibus non quaeritur de animi dotibus aliisque partibus personalibus, sed principaliter insititur super naturali qualitate nobilitatis, & puritatis sanguinis formiter justificanda per probationes publicas & processus, idcirco non intrat dicta ratio extrajudicialium informationum & noticiarum, & successivè altera impracticabilitatis, seu inconvenientium ut supra, unde non benè ab uno casu ad alterum arguere licet, Ac etiam quia in dicta Religione statuta sunt ætativa, ita ut in ejus facultate non sit denegare habitum iustitiæ illis, qui benè & concludenter probant nobilitatem generosam cum puritate sanguinis, aliisque requisitis per stabilimenta, quod secus est in istis casibus, in quibus hujusmodi statuta verius sunt facultativa potius quam ætativa, præsertim verò istud individuale statutum, quod præsupponit qualitates ut supra ab eo desideratas, & tamen hoc non obstante reponit in arbitrio Consilii generalis admittere vel respicere, & sic termini non videbantur æquales, unde propterea resolutio non improbabilis visa est, quoniam cessante probatione vel vehementi fumo odii & malevolentia, seu irrationabilitatis ob alienam complacentiam, ita docet communis praxis, atque aliàs materia videtur impracticabilis, tam in Communitatibus Civitatum, quam etiam in Collegiis scientiarum & piarum quoque Societatum & Congregationum cum similibus, dum maxima pareret inconvenientia, & scandala necessitas publicandi, & probandi causas exclusionis ob animi defectus, ut latius in *dicta Reggien. Consortii*.

MELEVITANA

SEU

VALENTINA HABITUS

PRO

FELICE DE MIRO

CUM

RELIGIONE HIEROSOLYMITANA.

Casus decisus per Rotam pro Felice.

De nobilitate generosa necessaria ad habitum militum iustitiæ Religionis Hierosolymitanæ quomodo

quomodo probari debeat, & quatenus iuxta consuetam requisita probata sit, An illi obstat seu præjudicet qualitas patriæ, quia nempe sit parvus locus, seu Baroalis, sive quod non habeat separationem Nobilitatis à popularibus; Et de civibus honoratis Hispaniæ, An dicantur habere nobilitatem generosam sufficientem ad hunc habitum obtinendum; Et incidenter de qualitate Baronali, seu infestatione plurium nobilium Civitatum & locorum Regni Neapolitani aliorumque regionum, quod nobilitati præjudicare non debeat.

S V M M A R I U M.

- 1 *FActi series.*
- 2 *Quot laterum nobilitas requiritur pro habitu militum iustitiae in Religione Hierosolymitana.*
- 3 *Resoluciones causa.*
- 4 *Eiusdem causa exitus.*
- 5 *Quid expediat ubi canonizata est nobilitas per viam judiciale in vita Religione.*
- 6 *Sententia ejusdem Religionis attenduntur super nobilitate.*
- 7 *Quomodo probetur nobilitas ad effectum habitus.*
- 8 *Generaliter nobilitas probatur per testes de publica voce & fama & communi reputatione.*
- 9 *Locus in quo non adsit formalis separatio nobilium, non causat nobilitatem generosam.*
- 10 *Summa felicitas est nasci in Civitate, atque ita factilius probatur nobilitas.*
- 11 *Sed etiam nobiles nascuntur, & incolatum habent in Villis, & obscuris locis.*
- 12 *Quare libentius nobiles vivunt in Villis quàm in Civitate.*
- 13 *Declaratur propositio, de qua num. 11.*
- 14 *Datur distinctio plerumque specierum nobilitatis.*
- 15 *Idemitas familiae probanda est cum descendencia ab eodem stipite.*
- 16 *Datur distinctio circa probationem dictae idemitatis.*
- 17 *Idemitas familiae probatur per publicam vocem & famam & admixtura & quando.*
- 18 *Chronistis in hac materia deferendum est.*
- 19 *De Civibus honoratis Hispaniae reputandis pro militibus, de quibus intelligatur.*
- 20 *De Idalgis Hispania.*
- 21 *Usus antiquus insignium confert ad nobilitatem.*
- 22 *Matri monia & parentela cum nobilibus probant nobilitatem.*
- 23 *Quid de nominatione, seu imbusulatione ad officia nobilia licet non obtenta.*
- 24 *In dubio pro nobilitate.*
- 25 *De loci infestatione, seu Baronali qualitate non præjudicante nobilitati, & de pluribus Civitatibus, & locis nobilibus Regni Neapolitani infestatis, ac origine, seu occasione tam frequentium infestationum.*

DISC. XXXII.

1 *Obtenta per Felicem De Miro Valentinum volentem suscipere habitum militum iustitiae in Religione Hierosolymitana, deputatione Commissariorum ad recipiendas probationes nobilitatis generosae, aliorumque requisitorum, quae per eundem Religionis stabilimenta desiderantur. & cum Card. de Luca jurisd. &c. & praesentent.*

cujus nobilitatis probatio justificari debet per quatuor latera, paternum scilicet, maternum, & utriusque aulæ paternæ & maternæ; Commissarii prædicti captis informationibus, duo ex dictis lateribus approbarunt, paternum scilicet de Miro, & aviæ maternæ de Ayala, utpotè ordinis Equestris, ac certæ & notoriæ nobilitatis, improbarunt verò maternum de Audinet, & aviæ paternæ de Alberola, sub eo fundamento, quod probationes circa latus de Audinet concluderent solam qualitatem Civium honoratorum, ad hujusmodi nobilitatem minù idoneam, quia licet in hoc Regno Valentiae, illi qui dicuntur *Cives honorati* reputentur nobiles, etiam nobilitatis generosae, & sufficientis ad hujusmodi habitus militares, ad quos admittuntur, nihilominù hujus Religionis opinio est, id solum intelligendum esse, de illis civibus honoratis, qui vulgò nuncupantur *dell' Immemorable* seu *della Conquista*, ita nuncupati ad solam differentiam superioris ordinis Equestris; Secùs autem quoad eos cives honoratos, qui ita dicuntur, quia civiliter seu nobiliter vivunt, ad differentiam artificum, colonorum, aliorumque plebeorum.

Et quoad alterum latus de Alberola, admitterent probationes concludere nobilitatem cum suis requisitis necessariis, sed dicebant ob stare qualitatem patriæ originariæ, quæ præsupponebatur Villa Baronalis Xabea nuncupata, non habens formalem separationem familiarum nobilium à popularibus, ut est eisdem Religionis opinio, præsertim cum esset locus Baronalis ab hac Religione abhorritus, quoribus in antiqua possessione admissionis ad hunc habitum non reperitur.

Cumque dictum Commissariorum iudicium ipsa Religione comprobatum esset per duas conformes utriusque Consilii, Ordinarii, & Completi, Hinc ab istis interposita per Felicem appellatio, & commissæ causa in Rota coram Celso, prævia decis. 26. Junii 1658. impress. inter suas decis. 266. prodiit sententia Felici appellanti favorabilis super canonizatione suæ generosæ nobilitatis ad hunc habitum sufficientis, quæ sententia in secunda instantia confirmata fuit coram Albergato prævis tribus decisionibus 16. Januarii, 30. Aprilis & 20. Junii 1660. ac etiam in tertia coram Perosio prævia unica decisione 29. Novembris ejusdem anni 1660. Quia verò etiam adversus tres conformes Religio recursum habuit ad Signaturam Gratiæ pro nova commissione sub Alexandro VII. Atque penè incredibile est quantum acriter Religio in ista causa se opposuerit ex fundamento malæ introductionis ac status præjudicialis in universum super habilitate hujusmodi Civium honoratorum, Idcirco consulente ipsomet Pontifice, qui ob munus Inquisitoris in Insula per longum tempus in minoribus exercitum, erat in moribus Religionis nimium versatus, ob infelicem scilicet statum illorum, qui contra sensum Religionis per viam judicalem ad habitum admittuntur; Hinc proinde oblata per eundem Pontificem dicto Felici satis congrua & honorifica provisiōe cujusdam Canoniciatus seu Dignitatis, ita me aliisque ejus defensoribus quoque consententibus, dum per tot decisiones & sententias suæ indemnitati jam consultum remanebat, mutando statum prosecutus non est habitus susceptionem, unde fuit victoria sine effectu, & quem exitum pluries practicavi in similibus controversiis, quod scilicet rejecti per Religionem, obtenta in gradu appellationis per Rotam suæ nobilitatis canonizatione, ac declarata injusta rejectione, uxorem duxerunt seu alias habitum suscipere non curarunt, ita successoribus viam paratā relin-

relinquendo, cum reverà nimis infœlix de facto sit conditio ingredientium per hanc portam.

In his autem disputationibus actum solùm fuit de dictis duobus lateribus rejectis, præsupposita nobilitate aliorum duorum laterum, ut potè canonizatorum per sententias ipsiusmet Religionis in proposito attendendas, ut apud *Burrat. dec. 357. num. 13.* Quare de dictis duobus aliis distinctè agendo, quatenus pertinet ad primum de *Alberola*, per testes deponentes de publica voce & fama, & communi reputatione constabat concludenter istos de *Alberola* temper vixisse à tempore immemorabili cum decore & splendore, nullam artem penitus exercendo, eosque fuisse habitos & reputatos pro *Idalghis* & nobilibus cum insignibus notoriis ab eodem immemorabili tempore usitatis, quam speciem probationis sufficere pro habitu iustitiæ in hac militia firmatur apud *Cavaler. dec. 68. Burrat. dec. 357. Merlin. dec. 167. Duran. dec. 294. dec. 248. & 290. post secundum volum. cons. Farin. dec. 551. par. 4. rec. & in aliis, & præsertim in dictis decisionibus coràm Merlino & Durano* agitur de *Idalghis Hispaniarum* cura aliis in hujus causæ decisionibus.

Et generaliter quod nobilitas probetur per testes de publica voce & fama & communi reputatione *Bart. in l. 1. num. 101. Cod. de dignit. lib. 12. Felin. in cap. super eo si secundo num. 5. de testibus, Covarr. lib. 1. var. cap. 16. num. 19. Menoch. de arbitrar. casu 170. num. 4. Seraph. dec. 207. num. 5. Mantica dec. 317. num. 2. Capic. Lav. consulti. 129. num. 32.*

Non impugnabatur hæc per Religionem, ac scribentes pro ea, sed resistebat difficultas in qualitate loci, à quo supponebatur hujusmodi familiam originem trahere, à dicta Villa scilicet *Baronali De Xabea* non habente formalem separationem nobilium à popularibus, qua cessante, hujus Religionis mos est non reputandi nobilitatem generosam ad hujusmodi habitum necessariam, ut habetur apud *Rojas dec. 148.*

Pro hujusmodi objecto removendo, scribens pro Felice plures dabem responsiones, Primò scilicet, quod licet prima fœlicitas sit nasci in Civitate, quodque longè facilius nobilitas probetur per incolas Civitatum, quàm per illos Oppidorum seu Villarum, ut apud *Tiraquell. de nobilit. cap. 12. in principio. De Marin. resol. 146. lib. 1. num. 3.* Nihilominus hæc est quædam mala præsumptio exigens majorem ac durior probacionem, non tamen dici potest præsumptio juris & de jure, seu qualitas præjudicans nobilitati, quæ aliàs verè & legitimè probata sit, ut advertitur etiam apud *Rojas dicta decif. 148.* quoniam deficiens separatio nobilium à popularibus, reddit quidem longè difficiliorem hanc probacionem, magis rigorosè considerari solitam; Idemque ubi agitur de loco *Baronali* quamvis dictam separationem habente ob sinistram suspicionem, non tamen tollere potest veritatem, ubi adest.

Ad id probandum adducebam Sacram legendam Breviarii in die commemorationis *S. Benedicti*, qui dicitur *Nursia nobilibus parentibus ortus*, cum tamen supponatur dictum locum hujusmodi separationem non habere, Ac etiam ponderabam ea quæ dicuntur per *Ottavium Marchesum* antiquum, aliquantulum tamen maledicum Scriptorem Neapolitanum super familiis illius Civitatis luci proditum per *Borell. in defensione earundem familiarum*, ubi in proœmio agendo de moribus Germaniæ, & Galliæ, dicit multas nobiles & generosas familias abhorretere vitam in Civitatibus, ubi ut potè legibus magis rigorosè subiecti, quamdam quodammodo æqualitatem cum popularibus pati coguntur, licentius viventes in villis & castris, ubi

naturalem libertatem facilius exercent, ab illo obscuro & ignobili populo quamdam subjectionem ac servile vasallagium quodammodò exigentes, sequendo dictum *Iulii Cæsaris* relatum per *Tiraquell. de nobilit. cap. 12. num. 2.*

Verum reflectendo ad veritatem, de his fundamentis valdè dubitabam, quoniam quatenus pertinet ad exemplum *S. Benedicti* per sacram legendam, designatur quidem locus materialis nativitatis accidentaliter tamen, quia parentes, vel tanquam Domini loci, vel ex alio accidenti ibi moram traherent, ut de pluribus Regibus & magnis Principibus habemus in villis & obscuris locis ortum habentibus, Potissimè quia Sacræ Scripturæ mos est titulum nobilis non attribuendi viris privatis, sed solùm illis, qui locorum Domini & de Magnatitio ordine essent; Idemque ponderabam, quoad dictum usum Germaniæ, & Galliæ, aliarumque regionum, vel quia scilicet personæ aliàs nobiles in hujusmodi villis & obscuris locis vivant occasione dominationis eorumdem locorum in feudum, vel allodium, Vel quia eorum majores talem dominationem habuerint, sed postmodum amiserint, non intermissa habitatione, ut exemplificari potest in illis de familia *Iustiniana* adhuc viventibus in Insula *Chienfi*, cuius dominationem ante Turcarum occupationem habuit cum similibus, Vel quod nobiles Civitatis ob dictam vivendi libertatem, ob alia accidentia, incolatum in hujusmodi locis elegerint, Quibus circumstantiis cessantibus penè impossibile est, ut absque plebeorum mixtura nobilitas generosa per quatuor latera perfici, & conservari poterit.

Licet enim nullus ferè videatur locus in quo de facto non adsint personæ nobiles, vulgò nuncupatæ *Gentilium*, Nihilominus ista dicitur quædam privata nobilitas localis discretiva ad ignobiles & plebeos, ad effectum obtinendi quædam officia, & honorificentias plebeis incongruas; Sive ad effectum obtinendi exemptionem à muneribus personarum & sordidis, ad quæ de jure soli populares tenentur. Sive ad effectum obtinendi exemptionem à pœnis ignominiosis, putà furcarum, tritemium, vel fustigationis, cum similibus ad quos effectus sufficit etiam nobilitas artificialis seu quæ sita per gradus in literis vel in armis, juxta ea, quæ de hujusmodi ordinaria & inferiori nobilitate habentur in *Venusina præeminentiarum hoc eod. titulo disc. 35.* Ac etiam in *Fulginate. disc. 30.* super nobilitate resultante ab officio *Decurionis*, seu *Consilarii*, cum similibus, secus autem ad effectum nobilitatis generosæ, quæ pro hoc habitu militari necessaria est.

Quare solidum ac tutum videbatur motivum à Rota admissum, quod hæc familia descenderet à familia *Alberola* Regni Aragoniæ, in hoc loco remansa occasione recuperationis hujus Regni Valentie per Regem Aragoniæ cum militibus Aragonensibus & Catalanis, quorum magna pars, Mauris expulsi, ibi remansit, & domicilium contraxit, ob distributionem eis ab eodem Rege factam de bonis recuperatis à dd. Maurorum manibus.

Non negabatur ex parte Religionis certa & notoria nobilitas generosa dictæ familie *Alberola* in Aragonia, sola verò quæstio erat facti super identitate, quam scribentes in contrarium contendebant probandam esse cum descendentiâ ab eodem stipite ex collectis per *Menoch. cons. 1171. Ottob. dec. 151.* & frequenter in materia fideicommissaria seu altera jurispatronatus præsertim *dec. 71. cum pluribus sequent. & 139. post Vivianum. de Inrepatronatus*, ad effectum succedendi in fideicommissis, majoratu, vel jure-

jurepatronatus ordinato pro illis de familia ut *disfo tit. de fideicommissis in Romana primogenitura de Capisuechis*, ubi ex professo de hac materia identitatis familiarum ad diversos effectus.

Ad hoc objectum diluendum, ac tollenda æquivoca, quæ ob varietatem auctoritatum & decisionum in proposito de facili sumi videntur, dabam scribens in ista causa easdem casuum distinctiones ponderatas in discursu edito pro veritate in dicta *Romana primogenitura de Capisuechis sub tit. de fideicommissis*. Quod scilicet, aut agitur de hujusmodi probatione ad effectum succedendi in fideicommissis, primogenituris, & majoratibus ordinatis ad favorem illorum de agnatione & familia, vel effectiva, ut in dubio est præsumptio, vel etiam contentiva, Et tunc juxta ibi latius deducta, admittebam probationem de publica voce & fama cum solis adminiculis genericis resultantibus à similitudine cognominis & insignium non sufficere; Idemque admittebam procedere in iuribus honorificis, in quibus licet non agatur de interesse burfali & successivè de successione in iuribus, adhuc tamen continetur tertii præjudicium, ideoque strictius proceditur, cum onere tamen majoris vel minoris probationis concludentis, prout subjecta materia seu ratio præjudicii alterius, pro iudicis prudenti arbitrio postulat, ut sunt iurepatronatus, in cuius terminis agitur in *decisionibus post Vivianum*, ac habetur actum in sua materia *sub tit. de iurepatronatus præsertim in Pistorien. & in aliis*; Sive ubi agitur ad effectum admissionis ad sedilia, aliosque publicos honores Civitatis, in quibus illa familia gaudet juxta casum disputatum per *Capyc. latr. consulti. 128. cum sequen.* cum aliis in dicta *Romana primogenitura de Capisuechis*.

Aut demum de hoc agitur ad solum effectum honorificum akeri in specie non præjudicalem, prout est iste admissionis ad habitus militares, seu alterius canonizationis nobilitatis in genere pro solo adimplemento requisiti ad id necessari, seu justificatione qualitatis, absque eo quod jus alterius proximè lædatur, ut læditur in casibus præcedentibus, Et tunc, aut allegans hujusmodi identitatem, non bene & concludenter probat ejus generosam nobilitatem de perse, & independentè à colonello seu familia alibi existentè, sed ab istius nobilitate suam quoque ex sola ratione identitatis deducere prætentat, & isto casu identitatem magis concludenter & rigorosè probare debet, quia est principale fundamentum suæ intentionis.

Aut, ut in præsentis familia unius loci de perse, & independentè ab altera in alio loco commorante, bene & concludenter probat ejus generosam nobilitatem, solum verò obstat objectum resultant. à mala qualitate loci originis vel domicilii, unde propterea, non pro fundamento intentionis, ac formali probatione nobilitatis, sed illa bene probata, pro sola remotione objecti, allegatur incolatus in obscuro loco occasionaliter, cum origine seu dependentia à familia in Civitate existentè, & tunc, cum sensu etiam veritatis, dicebam sufficere probationes in ista causa factas, tam coram Commissariis Religionis, quam postmodum in Curia de communi fama & reputatione, ac antiquis traditionibus, concurrentibus etiam adminiculis identitatis nominis & insignium, ob quam de facili identitas familiarum præsumitur, cum descendit ab eodem stipite, licet loci vel provinciæ diversitas concurrat, quoties utraque pariformiter in statu nobili vivit & existit. *Aretin. conf. 37. num. 1. circa medium Calcan. conf. 8. n. 2. & conf. 9. Menoch. lib. 6. præsumpt. 15. num. 48. Fabius de Anna conf. 88. num. 1.*

*Gratian. discept. 645. num. 16. Paleaz de majoratu quest. 7. num. 88. Escobar. de puritate sanguinis quest. 16. §. 2. num. 8. Capyc. latr. consulti. 129. num. 46. & seq. & num. 39. ubi in specie consideratur ista circumstantia, quod utraque respectivè nobiliter vivat, itaut non obstat mala præsumptio ignobilitatis, sive satis diversi status, quæ identitatis probationi obstat solet, juxta casum, de quo in dicta *Pistorien. jurispatronat. sub tit. de iurepatr.**

Maximè ubi ultra dictum adminiculum resultant ab identitate nominis & insignium, accedit alterum proximum & verisimile, quod aliquis de familia unius loci originaria alibi occasionaliter radices emiserit, ut in præsentis bene verificabatur, ob dictam occasionem militum Aragonensium, qui eorum Regem pro expulsionè Maurorum comitati fuerunt, ibique remanserunt, ut communiter testantur Hispani chronista, quibus deferendum esse in specie nobilitatis seu identitatis familiarum habetur apud *Fab. de Ann. conf. 88. n. 67. & 33. & per Rotam in Auximana sepultura de Civis 28. Maij 1646. coram Arguelles, & que reverè quoad istud latus Agentes pro Religione quodammodò dabant manus.*

Major igitur, ac penè tota difficultas fuit circa alterum latus de *Audimet*, dum probationes concluderent solum qualitatem *Civis honorati*, quam ut supra acriter contendeatur in proposito non sufficere ad nobilitatem generosam pro hujusmodi habitu militari necessariam, quamvis sufficeret ad alios effectus contradistinguentes nobiles à popularibus, nisi justificaretur alterum jam dictum requisitum, quod esset de illis antiquis civibus vulgò nuncupatis *dell' Immemorable* sive *della Conquista*, de quibus dicebatur intelligendos esse *Fontanell. decis. 211. & Leon. dec. 9. lib. 3. cum aliis apud eos, & quorum civium honoratorum species ad hujusmodi habitum admitti conluevit.*

Evitabatur tamen ista difficultas ex eo, quod non constitueretur fundamentum in hujusmodi sola qualitate *Civis honorati*, quoniam etiam per probationes factas coram Commissariis, melius verò per alteras factas in *Curia, & in Rota*, justificabatur istam familiam ex communi fama & reputatione censeret *Idalgos* notorios ex sanguine & armis cognitis, cum ista qualitas *idalgos* denotet in Hispania nobilitatem generosam ex deductis per *Ocalor. de nobilitate par. 2. 20. cap. 3. num. 1. cum sequen.* Et de *Idalgis* habetur apud *Merlin. decis. 167. & Duran. decis. 294.* Concurrentibus etiam aliis adminiculis, illo præsertim probati antiqui & centenarii usus armorum seu insignium, qui satis confert ad probationem nobilitatis generosæ, etiam attentis ejusdem Religionis stabilimentis, ut apud *Merlin. dicta decis. 167. & dec. 290. post secundum volum. conf. Farin. num. 9.*

Accedentibus quoque aliis adminiculis, illo scilicet resultante à pluribus matrimoniis per illos de hac familia contractis cum familiis nobilibus, ut oblerat *Rota dec. 504. num. 9. par. 1. recent. & 248. num. 1. post 2. volum. consil. Farin. Capyc. Latr. dicta consil. 128. in fine*, Et altero magis proximo & stringenti, quod Michael abavus concurrisset ad officium justitiæ, satis in eo Regno conspicuum, & non nisi qualificatis nobilibus conferri solitum.

Licet enim opponeretur, quod solus concursus sine obtentione & exercitio non sufficit, Replicabam tamen objectum procedere, quando ista circumstantia deduceretur pro principali fundamento & probatione, secus autem ubi pro adminiculo aliarum probationum, quoniam etiam sola imbusulatio, seu nominatio ad hujusmodi officia nobilia magnum est nobi-

nobilitatis adminiculum tanquam species habilitationis, & quia non nisi nobiles & qualificati ad ea nominari seu imbutulari solent, ut ex *Bart. in l. matriculam num. 3. Cod. de agentibus lib. 12. Et alius Fab. de Ann. conf. 80. n. 7. Et conf. 94. num. 1. cum sequen.*

Accedente etiam juris propositione, ut in dubio pro nobilitatis canonizatione sic respondendum *Bald. conf. 189. lib. 2. in fine Menoch. conf. 227. num. 1. cum sequen. Rovit. conf. 83. n. 9. Et 10. lib. 1. Et conf. 32. num. 8. lib. 2. Fab. de Ann. dicto conf. 80. num. ultimo Et conf. 88. n. 39. Rota apud Cavaler. dec. 440. in fine.* Non tamen hæc satisfaciebant Agentibus pro Religione, ex eo quod id concluderetur ex probationibus factis in Curia magis quam coram Commissariis, unde illas habebant nimium suspectas, juxta istius Religionis consuetudinem non admittendi alias probationes, nisi illas, quæ fierent per ejus Commissarios.

Quia verò inter objecta quæ ut supra dabantur lateri de Alberola, erat illud qualitatis patriæ, Tum ex eo quod esset parvum Oppidum non habens formalem separationem nobilium à popularibus, Tum etiam quia esset locus infeudatus, & Baronalis; Hinc proinde pro hujusmodi etiam objecto removendo, cum non adeò distinctam haberem notitiam morum Hispaniæ, vel respectivè singularum ejus provinciarum, ad convincendum hanc erroneam opinionem, adhibebam ea quæ in praxi habemus in Civitatibus, Oppidis, & locis quamvis generosam nobilitatem producentibus in Regno Neapolitano, quæ infeudata sunt & Baronalia, non tamen ista accidentalis qualitas, antiquæ ac nativæ nobilitati præjudicare debet.

Postquam etenim translato Romano Imperio in Orientem, ejusque sede sub Constantino Magno in Constantinopolitana Civitate constituta, ob tot barbarorum incursionem, illud in his partibus occidentalibus, præsertim verò in Italia scissum est, ejusque memoria penè abolita fuit, exindè conigit, quod in provinciis seu regionibus ex quibus constitutum est illud Regnum, quod aliàs Sicilia citrà Pharus, seu Apuliæ, nunc Neapolitanum nuncupatur, plura dominia exorta fuerunt, in quibus sive juxta unam opinionem à Græcis in illis officialibus qui deputabantur per Imperatorem Constantinopolitanum in iis partibus, quæ præsertim versus mare Adriaticum continuabant sub dicto imperio, introduci cœperunt illi tituli, Principum, Ducum, Marchionum, & Comitum, quos hodie usque in abusum adeò frequentes habemus, & sub qua dominiorum, ac titularum divisione Normandi, victis Longobardis & Græcis, demum hanc regionem possederunt jure veri allodii, ac supremi Principatus cum Regalibus etiam majoribus à quocumque alio independentem, ita ut essent tot Principes supremi, quot erant Principes, Duces, Marchiones & Comites, eo modo quo nunc sunt in Italia illi Principes absolvi, quos Potentatus vocamus, frequentius verò in Germania, & qui juxta opinionem *Freccie de subfend. lib. 1. de origine feudorum* habebant sub se Barones tanquam milites electos & benè meritos primi ordinis, quibus parva oppida & castra, concedebant, vel in feudum, vel in quadam feudorum adhuc non introductorum specie seu imagine, eo modo quo hodie præfati Italiæ Duces habent etiam sub se Marchiones, Comites, & Barones.

Cum autem, vel juxta unam opinionem Rogerius Primus Normandus auctoritate sua & de facto, Apuliæ seu Italiæ Regis nomen usurpasset, vel juxta alteram magis receptam, Rogerius Secundus Sicilia Comes auctoritate *Anacleti Antipape*, obtemperanti etiam postmodum confirmatione *Innocentii II.* Regium

nomen assumendo, utriusque Sicilia citrà, & ultra Pharus Rex effectus esset; Hinc sequutum est, quod sive de jure, sive de facto ac vi bellica, Illi Principes, Duces, Marchiones, & Comites, qui prius jure liberi allodii, ac supremi Principatus Civitates, ac ditiones possidebant, ita Regem in supremum agnoscere cœperunt quoad solum altum dominium, ac majorem superioritatem quam hodie vulgò *sourantà* dicimus, reservatis Regi aliquibus Regalibus majoribus, ut præsertim est jus indicendi bellum cum similibus, reventis per eos reliquis Regalibus cum merito & mixto Imperio, ita ut Principum quoque partes ac figuram continuarent, dictos inferiores Barones sub se habentes usquequo vel exunctis illis lineis, vel ex temporum & bellorum consuetis immutationibus, illa primæ dominationes finem habuerunt.

Transitum autem faciente dicto Regno à Normandis, prius ad Suevos, & deinde ad Gallos Andegaveses, sub unis vel aliis, ad instar fortè morum & usus Germaniæ, & Galliæ, eadem dominationes ita subordinatæ Regi, sed ad huc in figura Principum introductæ fuerunt in personis solum qualificatis, puta filiis, & fratribus Regum, seu aliis de sanguine Regio, ut erant Duces Calabriæ, Principes Tarentini, Comites Lirii, Domini honoris Montis S. Angeli & similes, ita ut quælibet ex his dominationibus integras provincias, & plus complecteretur, quolibet etiam eorum dictos inferiores Domicellos seu Barones aut subfeudatarios habente; Deindè verò paulatim, præsertim verò sub sœminis dominationibus Regiarum Joannæ primæ, & secundæ, ista prærogativa feudorum qualificatorum, ac dignitatis, cum prædictis titulis Principum, Ducum, Marchionum, & Comitum transitum facere cœpit ad nobiles privatos, qui in literis vel armis conspicui, seu ex aliis fortè parum dignis causis in summo favore constituti, ad hunc diversum statum transitum facere cœperunt; Adhuc tamen rarus erat hujusmodi Titulorum, ac feudatiorum dignitatis usus, illique in magna potentia, & existimatione continuabant, adeò ut cum ipsomet Rege eorum aliqui bellum inire, pacemque tractare consueverint, undè propterea meritò etiam nobiles, & conspicuæ Civitates hujusmodi Principes, Duces, Marchiones vel Comites juxta primam, secundam, vel tertiam speciem habebant, quia dum quodammodo Principum figuram adhuc gerebant, ita ipsæ Civitates erant capita & Metropoles totius ditionis ex integris penè Provinciis constitutæ, continuante quoque sub termino seu vocabulo sub feudorum usu Baronum, & Domicellorum inferiorum, qui ab eisdem de castris, & parvis oppidis subfeudabantur; Undè tradunt historiæ, vel traditiones, quod plerique ex modernis Regni Titulatis qui hodie magnam figuram facere satagunt, ita feuda possidere cœperint, quia scilicet tanquam hujusmodi Principum, & Ducum milites, vel grati familiares, ab eis de aliquo castro, vel parvo oppido investiti fuerint; Tractu verò temporis ex Regni motibus ac dominationum varietatibus, penè in totum scissis vel nimium divisis dictis antiquis magnis & conspicuis dominationibus, hinc sequutum est quod nobiles & conspicuæ Civitates, seu qualificata Oppida, quæ prius dictam Metropolitancam figuram faciebant sub magno Principe, ob factum casum devolutionis vel ob lineas finitas, vel ob rebelliones & fellonias, jure feudorum emptitorum concedi cœperunt cuiusque pecuniam habenti, melioremque conditionem facienti, nec non cum nimia facilitate vilique pretio multiplicari cœpit usus titularum, & dignitatum, adeò ut parva magnis, atque quatuor rotundis exæquata sint, quoniam eodem

jure censetur penè irritabiles Principes, Duces, Marchiones & Comites illorum castrorum & pagorum, quæ prius de Civitatum majorumque ditionum, & principatum districtu & ex cadentis per ipsos Principes, Duces, Marchiones & Comites familiaribus concedi solebant, ac sin illi earumdem Civitatum & locorum dominantium; Atque exinde sequutum est, ut omnes Civitates, Oppida, & loca dicti Regni hujusmodi feudalem ac Baronalem qualitatem habeant, vel habuerint, dum de facto in Regno prædicto longitudinis milliarium 450, latitudinis 140, & circuitus 1468, & quod constituitur ex 143, Civitatibus, ex quibus 121, sunt Episcopatus, & 22, Archiepiscopatus & ex aliis 1830, circiter Oppidis, castris, & locis, solum quadraginta, circiter Civitates & Oppida hodie sunt absque Barone sub immediato gubernio Regis, & ut ibi dicitur de Demanio, Atque ex his, adhuc sub iudice lis est, an duarum vel trium præsentio subsistat necnè, quod hujusmodi plagam non senserint, reliquis omnibus eandem plagam passis, & quæ factò casu devolutionis, in hoc statu ex propria industria, & sumptu conservantur, quia nempe ex illo jure prælationis quod ibi conceditur, ipsæ Universitates se redemerint, atque provocando ad demaniam, solverint illud pretium, pro quo infeudatio concessa erat vel imminerebat; Igitur omnium evidens fabula est, ob feudalem ac Baronalem qualitatem locorum ita generaliter, ac indefinè existimare, conspicuatque Civitates generosæ nobilitatis productivas ex æquare illis obiculis locis, quæ ex eorum connaturali qualitate Domicellis, ac inferioribus Baronibus per ipsos Principes & Duces concedi conueverunt, Atque in hoc verba ut ignari vulgi error manifestus, quoniam istæ Civitates faciebant illam figuram cum suis Principibus, Ducibus, Marchionibus, & Comitibus, qualem hodie faciunt illa à quibus hodierni Italiae Principes, & Potentatus nomen, ac titulum desumunt, habendo sub se tanquam proprio districtu & comitatu inferiora loca, inferioribus Domicellis & Baronibus concedi solita, & prout etiam in statu Ecclesiastico penultimo sæculo penè omnium magis conspicuatum Civitatum conditio erat sub propriis Principibus vel Tyrannis; Ideoque pluries occasione consulendi in hac nobilitatis materia pro hujus militiæ habitu suscipiendo, vel ad alium similem effectum dicere consuevi, quod non modernus, sed antiquus rerum status, ac Civitatum & locorum antiqua qualitas & conditio spectari debent, non autem ista moderna accidentalis, Et cum hac distinctione materia regulanda videtur.

obstet qualitas seu exercitium mercaturæ, & quando. Et de alio requisito puritatis sanguinis, quomodo justificari debeat. Et an & quando admissio germani fratris ad consimilem militiam eadem requisita exigentem, firmet statum, & inducat justificationem requisitorum.

S U M M A R I U M

- 1 **F**Acti series.
- 2 Resolutio super puritate.
- 3 In Religione Hierosolymitana ad habitum justitiæ non admittuntur descendente ex sanguine impuro infidelium.
- 4 Impuritas non presumitur, sed quislibet censetur purus eo ipso, quod non constat de impuritate.
- 5 Testes de publica voce & fama, & reputatione probant.
- 6 Quomodo debeant esse probationes impuritatis.
- 7 Libelli famosi & occulti non attendendi.
- 8 Testes circa impuritatem debent allegare certam causam scientia, aliàs non probant.
- 9 In materia nobilitatis non suffragatur juris presumptio, sed eam allegans tenetur probare, quia nobilitas non presumitur.
- 10 Quomodo probatur nobilitas.
- 11 De antiquo usu armorum.
- 12 Unicus testis adnunciat probat.
- 13 Non dicitur exerceri mercatura in rebus propriis.
- 14 Agricultura in bonis propriis non præjudicat nobilitati.
- 15 Quando mercatura præjudicat nobilitati, & quando non.
- 16 In Gallia & Hispania semper præjudicat.
- 17 Declaratur.
- 18 Nobiles Genuenses & Florentini exercent mercaturam.
- 19 Declaratur item, quando mercatura præjudicat nobilitati, nec nè.
- 20 Quis dicatur artifex, & alicujus artis professor.
- 21 Sententia lata super nobilitate vel statu ad favorem fratris, an faciat jus quoad alterum fratrem.
- 22 Quid econverso in casu sententia præjudicialis.
- 23 An conclusio, de qua num. 21, sit practiceabilis.
- 24 Sententia inter alios si non præjudicat, facit adnunciatum.

DISC. XXXIII.

M E L E V I T A N A

S E U

H Y S P A L E N , H A B I T U S

P R O

ANTONIO DE VALENZIA,

C U M

RELIGIONE HIÉROSOLYMITANA.

Discursus pro directione causæ pendentis in Rota.

De eadem materia nobilitatis generosæ requisitæ ad militiam justitiæ in Religione Hierosolymitana, & an illi aliàs probatæ

Upiens Antonius de Valentia Hyspalensis suscipere habitum militum justitiæ in Sacra Religione Hierosolymitana, obtinuit in forma constituta sibi deputari Commissarios, qui ex officio informationes recipere super requisitis suæ nobilitatis & puritatis sanguinis; Cumque dicti Commissarii retulissent omnia sibi videri sufficienter justificata, atque conformis quoque fuisset relatio aliorum Commissariorum, quos deputavit Assemblæ, seu Consilium provinciale Prioratus Castellæ & Legionis, idcirco eadem Assemblæ dictas justificationes approbavit; Illis autem transmissis ad M. Magistrum seu eam linguam, duæ prodierunt in utroque Consilio, Ordinario, & Completo contrariæ sententiæ ob plures difficultates habitas in omnibus quatuor lateribus, tam circa nobilitatem, quam circa sanguinis puritatem, de qua ob antiquam Maurorum & Judæorum mixturam in Hispania magis quam